Proletari din toate țările, uniți-vă !

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXII-Nr. 1048 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Sîmbătă 27 iunie 1970 — 4 pagini 25 bani

SĂRBĂTOAREA EDUCATORILOR

CONSTANTIN DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

În ziua de 30 iunie a fiecărui an, „Ziua învățătorului", țara noastră sărbătorește cu dragoste și prețuire pe aceia care își dăruiesc toate străduințile pentru a transmite tineretului patriei flacăra nestinsă a cunoașterii umane, dorința de a se forma în spiritul înaltelor idealuri socialiste, hotărîrea de a se integra cu pasiune în rîndurile producătorilor de valori materiale și spirituale ale unui popor care-și construiește neobosit propria-i istorie și fericire.

Sărbătorirea „Zilei învățătorului" din acest an dobîndește o semnificație deosebită, întrucît ea are loc într-un moment important pentru transpunerea în viață a programului de măsuri stabilit de Congresul al X-lea al P.C.R. în vederea perfecționării și modernizării învățămîntului, la înfăptuirea căruia o amplă contribuție și-au adus atît organele centrale și locale de învățămînt, cît și fiecare din cei 200 000 de slujitori ai școlii, în parte.

Trecerea, începînd din toamna anului 1969, la generalizarea școlii de 10 ani constituie un eveniment de seamă în dezvoltarea culturii și civilizației din patria noastră. Activitatea neobosită a corpului didactic a determinat ca în acest an școlar să se marcheze un pas hotărîtor înainte și în școlarizarea copiilor începînd de la vîrsta de 6 ani. Răspunzînd dinamicii dezvoltării economiei noastre socialiste, cerințelor legate de modernizarea producției în toate sectoarele de activitate, învățămîntul profesional și liceele de specialitate și-au concentrat în mai mare măsură atenția către asigurarea unei integrări cît mai rapide a tinerilor absolvenți în sectoarele de producție, unde, pe baza pregătirii dobîndite în școală, să poată utiliza cît mai bine tehnica și tehnologia modernă. Rezultate pozitive au obținut, pe același plan, și școlile de specializare post-liceală.

De asemenea, poate fi apreciată drept eficientă și creatoare contribuția pe care o aduc mii de cadre didactice din învățămîntul de toate gradele la acțiunea de perfecționare a planurilor de învățămînt și a programelor școlare, acțiune care se corelează tot mai strîns cu dezvoltarea generală a culturii, științei și tehnicii, cu evoluția vieții noastre sociale.

În învățămîntul superior, crearea senatelor universitare și a consiliilor profesorale oferă un cadru deosebit de potrivit pentru îmbunătățirea conținutului cursurilor, a metodelor de transmitere și însușire a cunoștințelor, acestea devenind organe de acțiune împotriva rutinei, împotriva insuficientei receptivități față de nou, față de progresul științei și tehnicii. Pe de altă parte, măsurile adoptate recent pentru îmbunătățirea practicii studenților și repartizarea în producție a absolvenților din învățămîntul superior, vin să întărească, la toate nivelele, răspunderea pentru formarea viitoarei intelectualități a României socialiste.

În ochii celor patru milioane de tineri care se află pe băncile școlii, s-au adăugat noi lumini la cele aprinse în anii anteriori, expresie a nevoii de a ști, dar și a satisfacției de a-și însuși un cît mai înalt nivel de cunoștințe ce vor străluci, într-un fel sau altul, în chipul de mîine al patriei. Aceasta este una din cifrele globale neevaluabile, dar certe ale bilanțului muncii din fiecare an școlar. În ea sînt condensate noile cunoștințe de istoria patriei și a civilizației, de matematică și fizică, de chimie și biologie, de geografie, de literatură, de muzică, de desen și din toate celelalte discipline ale planurilor de învățămînt. Sînt imagini, formule, noțiuni, definiții. Dar la bilanțul muncii din școală în acest an s-a mai adăugat ceva deosebit de prețios, de semnificativ totodată. Este exemplul de înalt umanism, exprimat adeseori în chip eroic, pe care elevii și studenții noștri l-au afirmat în recentele încercări dramatice prin care a trecut țara noastră. El înseamnă devotamentul și abnegația de care este capabil tineretul încredințat nouă spre formare, capacitatea lui de a se dărui pentru ceea ce s-a înfăptuit și se înfăptuiește în patria noastră socialistă, dar și valoarea profund educativă și formativă a muncii corpului profesoral.

Toate aceste realizări ale ultimului an pe care, urmînd o tradiție încetățenită în învățămîntul nostru, le recapitulăm acum, la „Ziua învățătorului", nu reprezintă decît o etapă dintr-un amplu proces care își propune să facă din școală un instrument al progresului, pe deplin funcțional, apt să contribuie cu întreaga sa capacitate la desăvîrșirea construcției socialismului. Aceasta implică studierea aprofundată a necesităților social-economice actuale și de perspectivă ale statului nostru, analiza științifică a modalităților de corelare a învățămîntului cu aceste realități, modernizarea întregii activități școlare în concordanță cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, astfel încît școala să devină un organism viu, eficient, capabil să se adapteze pe deplin cerințelor pe care viitorul patriei le va formula în fața absolvenților ei.

Anul școlar care se încheie acum învederează cu pregnanță, o dată mai mult, un adevăr incontestabil: existența unui corp didactic bine pregătit, receptiv la tot ce-i oferă posibilitatea unei permanente perfecționări, dornic de a ridica necontenit nivelul calitativ al muncii instructiv-educativ, devotat profesiunii sale, luptător entuziast pentru propășirea patriei și fericirea poporului. Conștiente de marea răspundere cu care le investește misiunea nobilă încredințată de societate, cadrele didactice sînt pe deplin angajate în efortul constructiv al întregii țări și contribuie activ la ridicarea pe treptele valorice din ce în ce mai înalte a nivelului de cultură și civilizație al poporului. Răspunzînd chemărilor partidului, zecile de mii de educatoare, învățători, profesori muncesc cu pricepere și stăruință pentru obținerea unor rezultate superioare în pregătirea și educarea elevilor și, în același timp, manifestă o tendință tot mai accentuată spre propria lor perfecționare, evidențiată în mod deosebit în acest an cu ocazia fazei județene a Simpozionului național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de perfecționare și modernizare a învățămîntului. Sporirea contribuției sindicatelor din învățămîntul de cultură generală în pregătirea și perfecționarea profesională a cadrelor didactice". Prin marele număr de comunicări, prin ampla participare a cadrelor didactice la lucrările ședințelor plenare și pe secții, prin seriozitatea dezbaterilor, prin aprecierile exprimate de reprezentanții organelor de partid, de stat și sindicale, Simpozionul a demonstrat în mod convingător voința fermă a personalului didactic de a-și spori continuu contribuția la înfăptuirea sarcinilor majore ale învățămîntului nostru.

Într-adevăr, modernizarea învățămîntului este acum o acțiune continuă ce tinde spre culmi din ce în ce mai înalte. Pentru realizarea ei sînt însă necesare încă multe eforturi și sinceră dăruire, noi străduințe pentru a dobîndi ceea ce ne-am propus și dorim din toată inima să înfăptuim.

Bilanțul acestui an atestă că sarcinile trasate școlii de către partid, se înfăptuiesc la nivelul unor înalte exigențe, dîndu-ne dreptul să sărbătorim această atît de frumoasă zi a învățătorului cu un sentiment de adîncă mulțumire pentru împlinirile obținute și de justificată încredere în realizările viitoare.

Adresînd tuturor salariaților din învățămînt cele mai calde felicitări pentru munca rodnică desfășurată în acest an școlar, le urăm succes în îndeplinirea înaltei lor misiuni, fericire și sănătate.

Desen de prof. GH. ROȘU

ÎNVĂȚĂTORUL

Și acum îmi vibrează inima și tîmplele la pronunțarea acestui cuvînt: Învățătorul. Îl spun la rînd, de mai multe ori, și el sună magnific. Pare să vie din antichități zeești. Mă impresionează și mă intimidează adînc și straniu. De voința și sănătatea spirituală a învățătorului, de talentul și viziunile lui au depins pașii mei, hărnicia minții mele, calea destinului meu. El știa cum știe și acum că inima copilului bubuie ametitor, nu bate; el știa că mintea copilului e vulcanică și nu crudă, cum zic nepăsătorii. El, învățătorul, se uita și se uită prin ochii copilului cu douăzeci de ani înainte. Da, el se uită la copil și-l vede sigur pe poet sau pe furnalist, pe medic sau pe ministru. Unde ghicește că-și face loc fisura răului într-un suflet de copil, intervine chirurgical și vindecă locul pentru totdeauna. Deci se legitimează cu conștiința și cu forța de a-l re-crea pe om, de a-l dărui timpului viitor și istoriei—vital și integru. El este un reformator și un animator de înțelepciune și noblețe umană, de învățătură a luptei și echilibrului. Cea dintîi zi mare din viața omului o consider aceea cînd el se întîlnește pentru prima dată cu Învățătorul. De-aici încolo, omul începe marea aventură a cunoașterii și-a învățării. Dacă învățătorul este tînăr la suflet, rapid la gîndire, răcoros la eforturi, sigur la afirmație, neiertător la eroare sau minciună, dacă învățătorul este demn și sănătos — desigur, și elevul său va fi la fel, va fi exemplul cel tînăr al frumuseții și puterii omenești. Rigiditatea și anchiloza spirituală gonesc copilul din cetatea luminii. În liceu, un profesor de matematică m-a persecutat ani în șir, interzicîndu-mi să am încredere în mine însumi, în ceea ce striga din mine. L-am exmatriculat pentru toată viața din destinul meu! I-am dat nota zero la omenie și nu l-am mai luat în considerație. Dar cum să-i poți uita pe acei artiști-dascăli care se numesc Florica Lungu, Cocriș Laurențiu, Sofia Firea, Nicolae Andrieș, Ion Lăudat, George Ivașcu, Tudor Vianu, Al. Rosetti, George Călinescu? Ca un meteor, copilul (și apoi tînărul) a trecut prin vămile luminii acestor somități sufletești și spirituale și a înțeles că viața e o dispută și o mare lege pe care ți-o aplici cu un entuziasm furios și tonic! El, Învățătorul, apare mereu în postura semizeului pentru ascensiunea omului tînăr. El poartă pe mîini și pe inimă milioanele gînditoare ale țării. Prin vama lui trece destinul nostru către construcție și luptă, către creație și demnitate. Învățătorul este exemplul vital al devenirii, al voinței de a cîștiga drumul și visul! Nu pot să-i uit pe cei douăzeci de învățători și profesori din bazinul carbonifer Motru pe care i-am văzut duminica trecută dirijînd generațiile către cîntece și vară, către bucurie și dor de participare. În jurul lor copilăria urca etaje de forță și sănătate, ochii minerilor priveau adînc și sigur înălțimile curajului și ale devenirii, nu era nimic nesigur, neclar, totul venea de la sine: Învățătorul cînta despre viitor în mijlocul prezentului — între 400 de voci de copii. Dincolo de cor se răsfățau cărbunele și căldura, minerii erau la suprafață, să-și vadă copiii decolînd spre vacanță. El, Învățătorul era om și fenomen, identitate și certitudine. Cînd scriu aceste cuvinte nu fac elogiul imaginației sau dorinței: Învățătorul este cel care știe să se uite în toate felurile de timp — trecut, prezent sau viitor — și să orienteze materia vie a oameniei către siguranță și real. Aș zice că respirația începe de la părinți, iar drumul și viața de la Învățător. Căci n-ați văzut cum îl face pe copil, pe om să zboare cînd îi deschide aripile cărții? Îl plonjează în acțiune și în personalitate — adică în el însuși, în luptă și replică activă în societate și istorie. Cînd elogiem prezentul oameniei noastre și socialismului, cînd gîndim (cu suferință și bucurie) la timpul viitor, cînd decretăm dimensiunile vieții și facem pîine, cînd ne gîndim la adevăr și lumină, ne gîndim și la Învățător, elogiem munca și dreptatea, visarea și puterea. Gîndesc la el și cred că-i prea puțină floarea aceea pe care i-o dăruim de Ziua lui tînără. Mai bine să ne lăudăm cu tot ce-am făcut frumos în viață și în țară după ce am zburat de sub fruntea lui...

ION CRÎNGULEANU

ANCHETA NOASTRĂ

PERMANENȚA UNEI GENEROASE PREZENȚE

În succesiunea istoriei, fiecare generație alege din rîndurile ei un corp de reprezentanți căruia îi încredințează importanta funcție de a pregăti, pentru viitoarele sarcini istorice, viitoarea generație. Acest corp îl alcătuiesc profesorii. Prin decenii și secole ei au transmis din generație în generație marile descoperiri, marile cunoștințe, marile idei ale înmii. Prezența lor a fost dintotdeauna indispensabilă, căci fără ei, omenirea ar fi trebuit s-o ia mereu de la început, să-și pună încă o dată și încă o dată probleme pe care înaintașii le-au rezolvat de mult.

Astăzi, cînd mașinile cibernetice încep să se afirme din ce în ce mai viguros în cîmpul științei și tehnicii mondiale, prefigurînd o societate în care multe din sarcinile omului vor fi preluate de automate, auzim vorbindu-se și despre automatul profesor. Și nu auzim numai. Am început să și vedem, în școlile noastre, mașini de studiu. Înseamnă deci că va deveni cîndva posibil ca profesorul să fie înlocuit de către mașină? Punînd această întrebare unor pedagogi, unor specialiști în istoria științelor, unor matematicieni, sociologi, psihologi și filozofi, am provocat un dialog ce a depășit cadrul tematic al problemelor de la care pornisem, prilejuind aprecieri mai largi privitoare la personalitatea profesorului și la valoarea funcției sale.

Cei mai mulți dintre interlocutorii noștri au apreciat personalitatea profesorului ca pe un factor intrinsec dintr-un sistem de relații biunivoce — relațiile de la profesor la elev și de la elev la profesor. Așa după cum ne spunea prof. **ROMEO DĂSCĂLESCU**, director adjunct la Institutul de științe pedagogice, procesul de învățămînt este un dialog între doi colaboratori, unul dintre ei, profesorul, fiind învestit și cu rolul de organizator și conducător al dialogului. În acest dialog se realizează un neîncetat transfer de cunoștințe dar, în același timp, și un transfer de experiență de viață și de concepție de viață. Și tocmai acest transfer, care implică în mod obligatoriu relația umană personală, face ca rolul profesorului să fie de neînlocuit, oricît de departe ar ajunge tehnica, oricît de perfecționată ar putea deveni mașina de învățat.

„Mașina este irresponsabilă — a subliniat interlocutorul nostru. **Profesorul este însă, responsabil. El nu lucrează în virtutea unui mecanism, ci în virtutea unor idealuri etice și socio-politice, pe care procesul de învățămînt este chemat să le promoveze.** Mașina are o atitudine indiferentă, imperturbabilă, în vreme ce actul formativ al profesorului implică, în multiple sensuri, un amplu zbucium interior. Profesorul are de îndeplinit o misiune socială și este responsabilul unei anumite axiologii pe care trebuie să o transmită.

Dar între profesor și mașină, în condițiile învățămîntului modern, trebuie să fie o relație de amiciție, fiindcă el trebuie să și-o asocieze. Lucrînd cu mașina, omul modern își rezervă disponibilități de creativitate pentru a se apleca asupra domeniului logicii și legității fenomenelor, cu care, operînd, poate să rămînă contemporan, subordonîndu-le și dirijîndu-le. Altfel, prin uzura morală — foarte rapidă astăzi — a cunoștințelor, profesorul este amenințat să devină inactual ca un raft de bibliotecă încărcat de cărți care nu mai au funcționalitate. **De aceea, subliniind caracterul indispensabil și primordial al prezenței profesorului, nu vom respinge nicidecum prezența mașinii** care îi dă posibilitatea să realizeze procesul de învățămînt la parametri de randament superior.

„Profesorul nu va putea fi înlocuit niciodată — ne-a spus psihologul **MARIAN BEJAT** de la Institutul de psihologie. Nici un mijloc tehnic, oricît de complex și de fin, nici o metodă de autoinstruire, oricît de perfecționată, nu i se vor putea nicicînd substitui și, mai mult, nu-și vor găsi deplina valoare de aplicabilitate decît prin mijlocirea lui, ca instrumente în mîna lui.

Instruirea programată, de pildă, cu meritele și lipsurile ei — asupra cărora nu-i cazul să stăruim acum — nu poate fi pusă la punct decît cu ajutorul celor mai buni profesori. Pentru că, după cum se știe, mașina însăși nu poate crea programele pe baza cărora funcționează, nici manualele programate eficient. Acestea nu pot fi realizate decît folosindu-se experiența didactică a celor mai buni profesori, care stăpînesc în mod desăvîrșit cunoștințele disciplinei lor, care cunosc bine psihologia copiilor și modalitățile cele mai adecvate de a se adresa acestora, ținînd seama de particularitățile lor de vîrstă.

Dar chiar dacă trecem dincolo de această etapă, la funcționarea însăși a instruirii programate, constatăm că nici ea nu este posibilă în afara profesorului. Manualele programate, mașinile de instruit, înlocuind unele dintre vechile manuale și degrevîndu-l pe profesor de o bună parte din sarcinile transmiterii și verificării cunoștințelor, pot îndeplini unele funcții standardizate, dar numai atît. **Nimic din ceea ce presupune, în procesul instruirii, creație, relații umane personale nu va putea fi preluat nicicînd de nici o mașină și cu atît mai mult nu vor putea fi înlocuite niciodată funcțiile educative, formative ale profesorului".**

Dar raportul care se stabilește în clasă între omul de la catedră și elev nu este numai un raport constituit pe planurile raționalității, ale instrucției, ale predării cunoștințelor. El este, totodată, un raport pe planul afectivității, al valorilor, al moralei. După cum ne spunea filozoful **VASILE POPESCU**, educatorul, deschizînd în fața tinerei generații largile orizonturi ale culturii, dezvoltă totodată în fața ei principiile etice abia schițate de familie, îi prezintă altele noi, îi corijează eventualele și destul de frecventele greșeli sau contradicții legate de noțiunile morale. **„Această dublă sarcină — de in-**

OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. 3-a)

În semn de omagiu

Cercetez carnetele de notițe care m-au însoțit în drumețiile prin școli, pentru a alege și recompune, în semn de omagiu la „Ziua învățătorului", citeva chipuri de dascăli care au făcut din profesia lor de educatori însăși rațiunea lor de a fi, idealul suprem al vieții lor. Greutatea stă în selecție. Cum să te oprești asupra unuia sau altuia cînd în fiecare școală se disting personalități autentice, care-și onorează munca prin rezultate remarcabile ?

Iată-l, de pildă, pe învățătorul **ANDREI IVANOV**, care lucrează de 13 ani nu numai pentru școala lui, așezată în inima Deltei Dunării, ci și pentru alte 3—4 școli, unde-i ajută pe dascălii tineri să depășească greutățile începutului. Cînd l-am văzut ultima oară — acum aproape o lună — avea fața înăsprită de vînturile Deltei, dar iluminată de pasiunea lui de dascăl, care l-a îndemnat să lupte săptămîni în șir cu furia apelor pentru a-și aduce elevii la școală, astfel încît cursurile să se desfășoare normal. Iată-l și pe **NICOLAE ROȘU** — directorul școlii din Satu-Mare căreia, datorită priceperii lui de a organiza și îndruma procesul instructiv-educativ, i s-a atribuit calificativul de școală model — sau pe tînărul profesor de matematică **ȘTEFAN STĂNESCU** din Ilia, care prezintă la bacalaureat promoții excelent pregătite în domeniul specialității sale.

Și pe măsură ce întorc filele carnetelor apar alte nume, alte chipuri : **GRIGORE LĂZĂRESCU** din Rm. Vîlcea, care a făcut din studiul naturii un adevărat dicționar de educație, **ANGELA DUMITRESCU** din Vădăstrița-Olt, care inspiră elevilor ei pasiunea pentru valorificarea creației populare, **OVIDIU VIȘAN** din Turnu-Severin, inițiatorul unor remarcabile reviste școlare, profesorul **ION IONIȚĂ** din comuna Buriași, județul Ilfov, realizatorul unor valoroase aplicații practice ale psihologiei învățării.

Sînt dascăli conduși de ideea că în munca lor de educatori nu există niciodată un punct terminus, dascăli care întotdeauna mai găsesc ceva de făcut.

MIHAI TĂNĂSESCU

Prof. DOMNICA FRÎNCULESCU — *„NĂVODARII"*

„Îmi sînteți un adevărat prieten"

Am răsfoit într-o zi cîteva din cele peste 600 de scrisori pe care elevi din toată țara le-au adresat unui profesor. Erau de fapt niște confesiuni de o vibrantă și profundă sinceritate, pe care adolescenți aflați la răscrucea marilor întrebări, a frămîntărilor, a incertitudinilor, a visurilor inaripate le-au făcut unui prieten mai mare. Și erau în același timp un omagiu cald adus unui dascăl al cărui sfat e așteptat cu sufletul deschis, unui om în care cei tineri au deplină și nestrămutată încredere, pe care-l stimează și-l iubesc.

— „Înainte de toate vă mulțumesc că-mi sînteți un bun prieten și sfătuitor. Vă mulțumesc pentru convingerea cu care credeți în talentul meu. Aș vrea să nu vă dezamăgesc niciodată".

— „Vă consider mai mult decît un prieten, un părinte literar. Aveam nevoie de aprecieri cinstite, bărbătești și la timp făcute și nimeni nu le-a făcut mai sincer ca dv."

— „Grija dv. pentru împlinirea mea, pentru formarea personalității mele poetice, o citesc în fiecare rînd pe care mi-l trimiteți, în fiecare sfat dat".

Acestea sînt doar cîteva rînduri, spicuite la întîmplare din numeroasele scrisori pe care le primește zilnic profesorul **TUDOR OPRIȘ** de la liceul „Mihai Eminescu" din Capitală. Îi scriu peste 600 de elevi din toate județele țării, 600 de băieți și fete care l-au cunoscut în ultimii ani în taberele pe care le-a condus, în cenaclurile literare pe care le-a îndrumat.

Celor din țară le răspunde regulat, prompt, fiecăruia în parte. Cu cei din Capitală, aproape 100 la număr, a creat un cenaclu — „Săgetătorul". Le-am ascultat adesea creațiile la radio sau televiziune, le-am citit în presă, în antologii publicate sub îngrijirea profesorului Opriș.

Peste cîteva zile, Tudor Opriș va pleca cu „săgetătorii" săi la Timișoara și Cluj, unde vor avea loc întîlniri cu membrii cenaclurilor locale. Apoi va merge cu ei într-o tabără, apoi se va ocupat de o nouă antologie a elevilor. Pentru toate are timp, fiecărei activități i se dedică cu dragoste și entuziasm.

M. ROBEA

O valoroasă activitate „extrașcolară"

Profesor la Liceul nr. 3 din Arad, **GHEORGHE FABIAN**, și-a dedicat o bună parte din timpul lui liber unei activități „extrașcolare" care îl pasionă : aceea de a elabora, cu mijloace proprii, filme didactice. Și, așa cum se întîmplă întotdeauna cînd munca este serioasă și continuă, a ajuns la rezultatele dorite. Clarificîndu-și unele probleme tehnice și metodice, el a reușit să realizeze filmele „Oxigenul lichid", „Polarizarea electrică", „Coroziunea" și altele. Firește, înainte de a le vedea gata a trebuit să confecționeze foarte multe materiale didactice, să facă prezentări prealabile, demonstrații experimentale etc.

Preocupat în prezent de realizarea unor filme educative de scurt metraj, privitoare la atitudinea adolescenților în școală și în afara ei, la păstrarea avutului obștesc etc., profesorul Fabian i-a antrenat în această activitate și pe elevii săi, care sînt deopotrivă „actori", „scenariști" sau „operatori".

Iată cum pasiunea pentru știință și tehnică s-a împletit în mod creator cu calitatea de bun educator.

VIOLETA APOSTOL

În spirit novator

Numele profesorului de pedagogie și psihologie **EMIL KÖVÁRI** de la Liceul nr. 3 din Oradea, este cunoscut de mult în rîndurile oamenilor școlii. Perseverent și statornic, îmbinînd cercetarea teoretică cu munca practică, el a adus o reală contribuție la modernizarea predării.

Cu sprijinul unor colegi și al elevilor, profesorul Kövári a proiectat și a construit un laborator audio-vizual tip clasă, un laborator lingvistic tip clasă și un laborator acustic. Lecțiile ținute în aceste laboratoare au o eficiență mult sporită prin folosirea mijloacelor tehnice audio-vizuale. În predarea limbilor străine, de pildă, ele creează posibilitatea de a se organiza audierea unor texte imprimate, de a se înregistra pronunția elevilor, de a se folosi procedeul audio-corectiv etc. De asemenea, laboratoarele permit utilizarea aparatelor de proiecție — epidiascopul, diascopul, aspectomatul, aparatul de filmare — cu ajutorul cărora se produc stimuli vizuali, ca și sincronizarea acestora cu stimuli auditivi.

La cîteva licee și la școala de arte plastice din Oradea, ca și la școala specială nr. 2 din Cluj, laboratoarele create de acest pedagog inovator vorbesc despre talentul profesorilor noștri, despre priceperea și hărnicia lor.

RODICA ANDREESCU

Dascăl și etnograf

Pe profesorul **VASILE COVACI**, directorul Școlii generale nr. 2 din Satu Mare, îl preocupă de ani și ani problemele istoriei poporului nostru, ale creațiilor sale. Această pasiune l-a îndemnat să amenajeze, în școala pe care o conduce, un interesant muzeu etnografic, care cuprinde exponate din două zone ale județului Satu Mare : Oaș și Codru. Varietatea acestor exponate, valoarea lor documentară și artistică permit elevilor, ca și celorlalți vizitatori care pășesc în muzeu, să cunoască aspecte importante ale culturii materiale și spirituale a locuitorilor acestor ținuturi.

Cu grijă, cu migală, cu multă competență a adunat harnicul profesor, pentru muzeul școlii lui, unelte folosite de-a lungul timpurilor în agricultură, în pomicultură, în gubărit și în gospodărie: plugul de lemn, jugul decorat, leuca, gărvanul ciobănesc, roata de tors, războiul de țesut etc. A așezat în muzeu și foarte frumoase piese vestimentare, ca și cusături viu colorate. Un întreg sector înfățișează arhitectura oșenească, stilul și aranjamentul caselor, cu motivele specifice ale tîrnațului, porții și acoperișului. Deosebit de interesant este sectorul care arată măiestria meșterilor olari de la Vama Veche. Găsim aici, pe lîngă roata olarului și cornul olarului, foarte izbutite exemplare de ceramică veche și nouă, împodobite mai ales cu motive florale.

Elevii școlii sînt neobosiți cercetători ai muzeului, căci aici pot învăța mai bine ca din carte nenumărate lucruri despre locurile și oamenii județului natal. Dar și părinții se mîndresc cu muzeul școlii — al satului de fapt — creat de neobositul dascăl și etnograf Vasile Covaci.

GEORGE VOICU

Dragoste de profesie, muncă creatoare

Intrăm în curtea Școlii generale nr. 143 din București. Sub ochii noștri se desfășoară o priveliște inedită. Pe un cîmp miniatural, de 5 000 mp, și-au dat întîlnire multe specii horticole, plante din flora spontană, plante cultivate în asolamente, viță de vie și mulți pomi fructiferi.

Peste tot se observă o mînă grijulie și dibace, care a îmbinat frumosul cu utilul. Printre straturi, însoțind la recoltatul legumelor pe micii naturaliști ai școlii, profesoara de biologie **LIDIA CHIALDA**. Roadele muncii ei, dăruite cu pasiune școlii, se văd atît pe terenul pe care cu ani în urmă sălășluia un maidan, cît și în modernul laborator de biologie al școlii, încărcat cu zeci de ierbare (în ale căror planșe am recunoscut multe specii din lot), cu colecții, minuțios alcătuite, de gasteropode, de insecte, de plante rare.

Dragostea de profesie, munca creatoare — iată ce o caracterizează pe profesoara de biologie a școlii nr. 143.

A. VASILIAN

Inimosul dascăl de la Nima

Nima, satul de pe Valea Someșului Mic, ascuns între livezi de pomi fructiferi, ale cărui case sînt aproape toate noi, își are istoria strîns legată de școală.

O bucată de vreme oamenii au viețuit într-un fel de inerție ca urmare a unei iobăgii trăite veacuri de-a rîndul. Lucrurile au mers bine de cînd în sat s-a ridicat școala. Acum sînt în sat două școli noi noute, un cinematograf, o grădiniță. Și directorul **IOAN RUSU** nu s-a lăsat pînă n-a introdus în școală și o instalație de apă, pînă nu a construit și un modern teren de sport. Inimosul dascăl a învins prin muncă și perseverență toate greutățile. Îl găsești la școală, la Consiliul popular, la Căminul cultural, la sediul Cooperativei agricole.

— Cred că acum nu mai aveți prea mari lucruri de realizat... îl încerc cu o întrebare.

— Ba da ! Mă gîndesc la electrificarea bazei sportive și la instalațiile sanitare anexe, dar mai ales la profilarea practicii școlare a elevilor spre viticultură și pomicultură, în cadrul cooperativei agricole, dar și pe terenul școlii. Și să „scot" echipa de handbal a școlii campioană la faza județeană

ION MUREȘANU

Școala e școală nu numai pentru elevi, ci pentru tot satul

Dacă urci pe Telcișor în sus spre „Rodnei", aproape strînsă în înlănțuirea munților, te întîmpină la intrarea în defileu Școala generală de 10 ani din Telcișor. O pepinieră de pomi, un parc cu trandafiri, „o hulubărie"... Firesc și nu prea... Nu prea, pentru că satul nu se lasă ușor descoperit. Un colț de Elveție românească. Căsuțele de lemn „acățate" pînă la cîteva sute de metri altitudine sînt accesibile numai pe poteci. Școala, cu etaj, cu cele 10 săli de clasă și cu laboratoare constituie inima și mintea acestei așezări.

— Din toamnă de vreme și pînă primăvara tîrziu, copiii vin la școală, cu felinare și însoțiți de vajnicii lor prieteni — ciinii ciobănești — remarcă zîmbind prof. **VASILE ȘANDOR**, temerarul director al acestei izolate unități școlare. Pe la noi — continua dînsul — soarele răsare numai după orele 9 a.m. și se ascunde foarte repede.

— Se bucură de aprobare la acești locuitori, trecerea la învățămîntul de 10 ani ?

— Cum să nu ! Sărăcia și nevoile și țapina ori firezul moștenite din generație în generație, i-au determinat să fie extraordinar de receptivi la tot ce-i nou. Vin la mine, aproape în fiecare seară, oameni maturi care solicită meditații pentru că vor să se califice. Simt pulsul dezvoltării patriei și simt că și ei pot să facă o muncă mai complicată decît cea tradițională.

— La ce vă gîndiți acuma ?

La un aparat de proiecție cinematografică... Vedeți, oamenii de aici cunosc industria și cultura, orașele și tot ce se leagă de impetuoasa dezvoltare a țării noastre, din imaginile pe care le avem la școală în chip de material didactic... Dar vor mult mai multe informații. Și vin la mine, aici. Ei știu că de la școală pot să învețe mereu, nu numai cînd sînt copii. Și vreau să le întăresc această convingere. Școala e școală nu numai pentru elevi, ci pentru tot satul.

Pe ulițele satului, căluți de munte cu șeile de lemn și cu desagii vărgați atîrnînd de o parte și de alta. Duși de căpăstru de oameni cu „clopurile" împodobite cu pene de păun, care fac parcă intenționat o trecere în revistă prin fața directorului lor. Acesta, din poarta școlii, împarte în dreapta și-n stînga : „Mergi sănătos, Ioane !", „Ce mai faci Văsălie, băiete !", „Încotro vecine ! ?".

T. ISPAS

• REMEMORĂRI •

Două imagini

În primăvara care abia a trecut am vizitat de două ori Aradul și două imagini mi-au rămas întipărite adînc în memorie.

Prima. Era în 18 aprilie. La Palatul cultural avusese loc ședința plenară din cadrul fazei județene a Simpozionului național al cadrelor didactice. Cei care umpluseră pînă la refuz marea sală de festivități se îndreptau acum, trecînd pe liniștitul bulevard străjuit de castani paralel cu malul Mureșului, către liceul „I. Slavici" unde urmau să se desfășoare lucrările pe secții. La acea oră însorită a primăverii sutele de dascăli arădeni erau preocupați de problemele creației lor didactice, de cizelarea meșteșugului lor, de modernizarea uneltelor lor de muncă. În mapele multora dintre ei se găseau referate, comunicări științifice, roadele unor atente cercetări, ale unor îndelungi investigații.

Exact o lună mai tîrziu, retina avea să înregistreze, în exact același decor, o a doua imagine. Pe malul Mureșului, tot între Palatul cultural și liceu, pe-același bulevard străjuit de castani, toți acești distinși dascăli ai Aradului purtau în brațele lor, pe umerii lor, tot ceea ce putea fi pus stavilă puhoiului de ape. Se desfășura acea încleștare teribilă a întregului Arad cu Mureșul, de la care oamenii școlii n-au lipsit nici un moment, n-au dat înapoi nici o clipă. Erau parte integrantă dintr-o mare armată formată din muncitori, țărani, ostași, din tineri și vîrstnici.

La acea oră de tulbure primăvară se verifica și în acest fel spiritul lor de sacrificiu, puterea lor de dăruire.

Lotca

Există o poveste idilică despre o lotcă ce aluneca pe întinderea acoperită de plaur, într-un cadru de basm, într-o atmosferă feerică, de cîntece și poezie. Eu știu o altfel de poveste, tot cu o lotcă. E o poveste adevărată și s-a întîmplat nu de mult la Vulturu, un sat al Deltei care nu va mai exista, un sat care este astăzi sub ape, iar mîine nu se va mai reconstrui pe același loc.

De la 20 aprilie pînă la 25 mai, o lotcă umbla din casă în casă. Ploaia rece biciuia obrazul vîslașului, vîntul îi ridica în față valuri amenințătoare. Truda lui nu era deloc idilică, ci cumplită și grea. Și ea se repeta iarăși și iarăși, în fiecare zi. Vîslașul temerar care săptămîni la rînd n-a știut ce e odihna, era învățătorul din sat, GRIGORE TEDOT. Cu lotca își aducea elevii la școală, cu lotca îi ducea înapoi la casele lor.

La 25 mai, cînd nu s-a mai putut cu nici-un chip rezista furiei apelor, învățătorul și-a luat elevii și s-au refugiat cu toții la Maliuc.

Povestea aceasta — simplă și adevărată — e și cîntec și poezie.

Podul

Ne întorceam dintr-un sat cu nume frumos — Căprioara — de undeva de lîngă Săvîrșin. Trecuseră pe acolo apele cele mari și mai sălășluiau încă, încăpățînate, crescînd sau scăzînd de la o oră la alta. Vizitasem școala și acolo toate erau acum orînduite la locul lor. Toți elevii celor 4 clase erau prezenți în bănci.

Mergeam spre satul vecin, Valea Mare și împreună cu noi mergea și învățătorul din Căprioara, CORNEL DRĂGANU, care își avea acolo casa. I.M.S.-ul se tîra încet, prudent. Apă, apă și iar apă. De fapt nu era apă, ci un lichid cenușiu, imposibil, respingător care se mișca besmetic în sensuri nebănuite. Pe întinderea cenușie șoferul ghicea șoseaua. Era undeva sub noi...

La un moment dat, așa, în mijlocul apelor, învățătorul a răsuflat ușurat :

— Bine c-am trecut și de data asta...

— Cum ?

— Am trecut peste un pod înalt de cinci metri... N-ați avut cum să luați seama la el, că n-are balustrade...

Am înghețat. Un fior rece mi-a scuturat șira spinării. Sub noi a fost — sau, mai știi, putea foarte bine să nu mai fi fost — un pod de cinci metri.

De-atunci și pînă acum mă gîndesc într-una la învățătorul care trecea cel puțin de cîte două ori în fiecare din zilele acelea — și au fost multe zile la rînd — peste acel pod, pipăind cu talpa piciorului fiecare metru.

Se ducea să-și facă datoria... Datorie de la care n-a lipsit nici o zi.

Cei mai frumoși trandafiri

Într-o după-amiază de mai, la Lipova, am văzut cei mai frumoși trandafiri. Îi purtau în brațe absolvenții liceului. Erau pentru profesorii lor.

Nu știu dacă trandafirii aceia aveau cele mai luminoase culori rupte din spectrul soarelui. Nu știu dacă aveau petalele cele mai catifelate sau parfumul cel mai ales. Dar știu că erau rupți de undeva din inimă. Ar fi trebuit să vedeți Lipova inundată, cu parcurile și grădinile sale acoperite de mîl, ca să vă dați seama că într-adevăr florile acelea erau rupte nu din grădini, ci din inimă.

Eu am văzut întîmplător cei mai frumoși trandafiri ai Lipovei, dar am auzit că în acea zi de mai și cele mai frumoase flori ale Sighișoarei, Dejului, Reghinului, Alba-Iuliei și ale multor orașe și sate au fost dăruite profesorilor.

MIRCEA IONEL

Vacanța '70 în tabere și pe șantiere

De cînd e lumea — sau, mai drept spus, de cînd e școala — vacanța a fost așteptată pentru bucuriile ei: pentru excursii și pentru ceasurile de lectură, pentru săptămînile petrecute la țărmul mării sau sus, în munți, pentru sporturi, pentru joacă, pentru spectacole. Dar în anul acesta n-a mai fost așa. De atunci, de la începutul lui mai, cînd peste holde înspicate și peste hale de uzină, peste străzi și case gătite de primăvară sau peste trandafiri abia îmbobociți s-a năpustit înverșunarea apelor, de atunci fiecare profesor, fiecare elev a început să aștepte vacanța nu numai pentru excursii, drumeții sau sporturi, ca în alți ani, ci mai ales pentru a putea munci, alături de toată țara, la reclădirea a tot ce fusese distrus.

A trebuit însă întîi să se încheie cu bine anul școlar. Și el s-a încheiat cu bine peste tot, chiar dacă în unele locuri ultimele lecții s-au ținut în corturi, la căminul cultural sau în casa ospitalieră a vreunui bătrîn. Iar după ce s-a sfîrșit ultima lecție, elevii au pornit, însoțiți de profesorii lor, să-și transforme în fapte angajamentele luate în zilele aspre ale inundațiilor. 300 000 de tineri au schimbat în prima zi de vacanță uniforma școlară cu salopeta, ghiozdanul cu lopata sau tîrnăcopul și au pornit să muncească acolo unde este nevoie de ei: la construirea unei șosele sau la transportul cărămizilor, la strîngerea recoltei pe cîmp sau în livezi. Întîiele realizări ale acestei săptămîni de vacanță sînt mărturia seriozității lor, a simțului de răspundere.

Cîteva mii de elevi ai Capitalei (din totalul de 22 de mii cîți vor lucra în această vacanță), au și dobîndit o „experiență" practică. La Intreprinderea agricolă de stat de lîngă „Casa Scînteii", la C.A.P. Otopeni sau la fabrica de mașini-unelte București ei au dovedit că pot lua note mari nu numai la carte, ci și la muncă.

În fiecare dimineață, la ora 7,30 punct, două camioane încărcate cu elevi pleacă din fața Liceului nr. 27 spre Cooperativa agricolă „Măgurele" de lîngă București. Ajunși la destinație, elevii coboară deîndată, prin livadă, pînă la cîmpul cu mazăre și acolo, organizați pe brigăzi, se apucă serios de treabă. Am stat deunăzi de vorbă cu cîteva dintre acești „brigadieri", elevi din clasele a X-a „A" și „B". Arși de soare, cu mari pălării de pai pe cap, sînt dispuși să vorbească ore întregi despre noua lor îndeletnicire, care îi pasionează. În mijlocul lor, la fel de arși de soare, doi diriginți — profesorii Nicolae Chiorcea și Aurel Răței.

— La început — ne povestesc elevii — mergea mai greu. Adunam mazărea împreună cu buruienile, nu știam cum să smulgem vrejul, făceam bășici la mîini. Dar foarte repede, după numai cîteva ore, am învățat cum să lucrăm așa ca și treaba să fie bine făcută, și noi să ne păstrăm forțele.

Pentru diriginți zilele de muncă în mijlocul elevilor sînt rodnice și din punct de vedere pedagogic. O oră de lucru în cooperativă, alături de țărani — ne-au mărturisit ei — valorează cît 10 ore de dirigenție în care vorbim despre dragostea pentru munca fizică. Și elevii sînt acum parcă alții — mai deschiși, mai sinceri, mai fireși în purtări. Pe unii din ei abia acum diriginții îi pot cunoaște cu adevărat, pentru că zilele acestea de muncă le pun mai bine în valoare caracterul, inteligența, voința.

— Și pentru noi, ca și pentru elevi — ne-a spus profesorul Chiorcea — ceea ce facem acum este o foarte prețioasă experiență.

Despre valoarea educativă, socială pe care o are participarea elevilor, alături de întregul popor, la munca de pe șantiere, ne-a vorbit și profesoara Tamara Molnar, care în aceste zile se află, împreună cu alți 6 profesori și cu un grup de 60 de elevi de la Școala generală nr. 17 din București, la I.A.S. „30 Decembrie" din județul Ilfov. De duminică, de cînd sînt oaspeții întreprinderii, școlarii au dovedit multă hărnicie. Cele cîteva sute de lăzi de cireșe și căpșuni culese de ei stau mărturie. După muncă au și program distractiv: jocuri, competiții, serbări. Dar principala lor bucurie este aceea de a vedea că au adunat cu mîinile lor roadele verii. În fiecare seară așteaptă cu nerăbdare cifrele care indică rezultatele muncii lor și se bucură cînd văd cum cresc ele zi după zi.

Aceeași dorință fierbinte de a da o mînă de ajutor acolo unde este nevoie de ei o dovedesc elevii din toate județele patriei.

5 000 de tineri din județul Mureș — unul din cele mai puternic lovite de inundații — sînt prezenți acum, împreună cu profesorii și diriginții lor, pe șantierele de reconstrucție. Au pus voinicește mîna pe tîrnăcoape, pe lopeți și mistrii și s-au apucat de muncă. Da, nu e întotdeauna ușor. Uneori te plouă pînă la piele, alteori te arde soarele. Dar toate astea nu contează cînd știi pentru ce muncești, cînd știi că este nevoie de forța, de energia, de entuziasmul tău. De aceea munca este o adevărată bucurie pentru elevii de pe meleagurile Mureșului, ca și pentru colegii lor din județul Timiș, în număr de cîteva mii, care lucrează acum la amenajarea șoselelor, a drumurilor, la Fabrica de tramvaie, la Combinatul avicol din Ghioroc, la recoltatul produselor de pe ogoarele I.A.S.-urilor și C.A.P.-urilor.

Profesorul Gheorghe Danielescu de la Liceul nr. 2 din Ploiești, se află împreună cu elevii lui la munca voluntar-patriotică pentru modernizarea drumului național 1 A Văleni de Munte-Săcele. „Ne simțim bine aici — mărturisea profesorul Danielescu. Sîntem înconjurați de oameni generoși, harnici. Prima săptămînă a trecut repede, fără s-o simțim. Locuim în școala nouă, curată și frumoasă din comuna Izvoarele, unde avem condiții foarte bune. Pornim la treabă în zori și ne întoarcem după amiază obosiți, e drept, dar călîți, bucuroși că lucrul a mers strună. Săpăm, tăluzăm maluri, nivelăm terenul desfundat, dar ne rămîne timp și pentru odihnă și pentru recreere. Sportul e la loc de cinste; elevii merg și în drumeție (au fost pînă acum la Slănic și Cheia), cîntă, citesc, dansează. Iar astea toate fac ca zilele de muncă pe șantier să se caracterizeze și prin bucuria datoriei bine împlinite, și prin bucuria ceasurilor petrecute laolaltă".

Alte și alte zeci și sute de șantiere sînt pline în aceste zile de elevi — și vor fi la fel în tot timpul vacanței. Pe șantierele naționale ale tineretului — la Letea sau la Rogojelu, în județul Gorj, la Pietroiul-Ștefan cel Mare, în județul Ialomița sau la Carasu, în județul Constanța — mii și mii de elevi înscriu fapte de muncă entuziastă. 1 600 de școlari sătmăreni, grupați în trei tabere, au efectuat pînă acum 230 000 de ore de muncă voluntară, valorînd un milion de lei, pentru a reconstrui clădirile de locuire lor natale, atît de greu încercate. Profesorul Ion Lungu, devenit acum șeful șantierului Păltineni-Nehoiașu din județul Buzău, ne informează că elevii liceelor din Buzău și Pătîrlagele au format un singur colectiv puternic, care lucrează la reconstrucția căii ferate Buzău-Nehoiașu.

Ne-ar trebui multe pagini pentru a putea enumera tot ce au realizat școlarii noștri în această primă săptămînă de vacanță. S-ar cuveni să vorbim și despre cei din Bistrița-Năsăud, care au lucrat pe cîmpiile cooperativelor agricole de producție, și despre cei 1 200 de tineri maramureșeni care au pus umărul la modernizarea drumurilor din județ, și despre colegii lor de la liceul „Dinicu Golescu" din Cîmpulung Muscel care, însoțiți de profesorul Ion Solomon — veteran al muncii patriotice — și-au adus aportul la construirea căii ferate ce va lega gara de Combinatul de materiale de construcții, ca și despre nenumărați alții. Peste tot, indiferent de felul muncii pe care o efectuează, elevii noștri au dovedit că pe băncile școlii au învățat nu numai literatura și istoria patriei, nu numai fizica, matematica sau chimia, ci și să-și iubească fierbinte țara, să muncească fără preget atunci cînd este nevoie de ajutorul lor, să fie buni cetățeni, oameni hotărîți, curajoși.

Agenda vacanței a înscris desigur, în primele sale pagini, și o seamă de activități la care școlarii

Fotografia de mai sus îi surprinde pe elevii liceului din Tîrgu Jiu ajutînd la reconstrucția unei clădiri

participă în taberele de curînd deschise, în excursii sau drumeții. Pe Valea Prahovei, de pildă, de două săptămîni răsună veselia școlarilor care au luat în stăpînire taberele. La Sinaia, în vilele răcoroase, proaspăt amenajate, se odihnesc 150 de școlari. I-am vizitat zilele trecute. De la intrare se vede că pe aici au trecut pedagogi pricepuți, plini de fantezie. Un panou mare ne aduce la cunoștință cîteva din acțiunile organizate în tabără: o excursie în Bucegi, un concurs de desene, altul de cîntece și versuri etc.

Zile frumoase petrec și elevii din județul Buzău, care se află în tabăra de la Bușteni. Cînd am poposit acolo abia se întorseseră dintr-o excursie la „Urlătoare". Un șir lung de vreo 100 de voinici veseli, gălăgioși. „De o săptămînă, de cînd sînt aici — ne-a spus profesoara Ioana Diaconu, directoarea taberei — n-au stat o clipă. Noi, profesorii, ne-am străduit să le facem programul cît mai plăcut, diferențiindu-l după vîrste și preferințe. Pentru cei mari, din ultimele clase ale liceului, am organizat în special concursuri sportive, seri de dans. Pentru cei mici — drumeții ușoare, jocuri".

Cercetează, vacanța dăruiește peste tot școlarilor de toate vîrstele, zile și ore pline de frumusețe, de bucurii.

M. VERDEȘ

Numeroși elevi de la Liceul industrial de căi ferate din București muncesc la punerea în funcțiune a liniilor ocolitoare de apă

Pe șantierul tineretului de lîngă Sighișoara, zeci și zeci de elevi participă alături de cetățenii orașului la înlăturarea urmelor lăsate de inundații

Zile însorite de vacanță în tabăra de pionieri de la Homorod

Concursul de admitere în școlile postgenerale

În aceste zile, marea majoritate a absolvenților claselor a VIII-a se află în fața comisiilor de examinare ale concursului pentru admiterea în licee de cultură generală, pedagogice și de artă și în liceele de specialitate. Prin amploarea și prin semnificațiile sale, acest concurs, care marchează nu numai trecerea elevilor din clasa a VIII-a pe treptele mai înalte ale învățămîntului, ci și primele lor opțiuni profesionale — polarizează atenția unui mare număr de oameni ai muncii — părinți, cadre din economie etc. Cunoscîndu-i însemnătatea, cadrele didactice l-au pregătit din vreme.

Ca în fiecare an, colectivele profesorale și-au întocmit planuri speciale care vizau însușirea temeinică a programelor de învățămînt și recapitularea cunoștințelor necesare bunei reușite la concursul de admitere. În vizitele noastre prin școli, de-a lungul ultimului trimestru, ne-a fost dat să întîlnim numeroase exemple de organizare serioasă a studiului. Ne vom opri în cele ce urmează asupra unora din multele exemple revelatoare.

Atunci cînd apele înfuriate au lovit multe localități ale țării și multe școli, prima grijă a fost crearea condițiilor normale pentru pregătirea absolvenților claselor a VIII-a în vederea concursului care se apropia. Prima știre care ne-a parvenit din Satu-Mare, de pildă, după ce s-au reluat legăturile întrerupte, a fost că acolo se fac eforturi deosebite pentru a se continua pregătirea elevilor din ciasa a VIII-a în localuri special amenajate. Cînd apele s-au ridicat în Deltă și a fost necesară suspendarea cursurilor, numai pregătirile pentru concursul de admitere au continuat, în locuri ferite de ape.

Am fost nu de mult prin școlile orașului Brăila. Știam că de cîteva săptămîni sînt găzduiți acolo elevi din Gura Girlitei, Baldovinești, Vădeni. Pe cei din clasele a VIII-a i-am găsit la Liceul nr. 1 și la Liceul „Nicolae Bălcescu". Veniseră aici cu profesorii lor, cu materialul didactic al școlii. Și, de îndată ce toate au fost instalate, cursurile au început să se desfășoare normal, recuperîndu-se fiecare oră pierdută. Internatele au pus la dispoziția elevilor sinistrați dormitoare separate, săli pentru consultații, pentru studiu. Tot timpul profesorii au fost în mijlocul lor, socotindu-se nu numai pedagogi, dar și părinți.

Programul de pregătire pentru concursul de admitere a fost alcătuit cu deosebită grijă. Consultațiile la română, la matematică s-au desfășurat în mod diferențiat, conform cu tipul de școală spre care se orientează elevii. S-au alcătuit grupe separate cu cei care urmau să se prezinte la școlile profesionale, la liceele teoretice sau la cele de specialitate. S-au organizat lecții de sinteză, ca și meditații individuale. Peste tot — în județele Botoșani, Vaslui, Hunedoara, Alba etc. — aceeași atmosferă de studiu temeinic.

Integrată într-o îndelungată muncă educativă, orientarea școlară și profesională a intrat și ea, în preajma concursului de admitere, într-o fază hotărîtoare. Întemeindu-ne pe cele văzute în școli, pe discuțiile pe care le-am purtat cu cadrele didactice am putea afirma că orientarea a cîștigat un teren tot mai întins, că s-a desfășurat în acest an după criterii științifice, cu mai multă consistență și mai eficient decît în anii trecuți. O contribuție importantă au adus în această privință unele cabinete psiho-pedagogice din Cluj, Iași, Brașov și București. La rîndul ei, presa cotidiană și cea de specialitate au venit mai mult decît în anii trecuți în ajutorul elevilor, al părinților și profesorilor, punîndu-le la dispoziție un material informativ mai bogat și unele îndrumări. (La capitolul acesta s-ar cuveni însă să spunem că, din păcate, și acum îndrumătoarele editate de Ministerul Învățămîntului au apărut cu mare întîrziere, practic ajungînd în școli doar cu cîteva zile înainte de încheierea cursurilor).

Un rezultat firesc al muncii de orientare școlară și profesională desfășurată de școală, de familie și alți factori educativi este marea afluență a candidaților la concursul de admitere în liceele de specialitate din ramurile cu mare pondere în economia noastră națională. Numărul mare de absolvenți ai claselor a VIII-a care candidează pentru ocuparea unui loc în liceele de specialitate este fenomenul care caracterizează prezenta sesiune de examene. După cum se știe, în ultimii ani liceele de specialitate s-au bucurat de o tot mai mare atenție, rețeaua lor cunoaște o permanentă dezvoltare. Și în anul acesta au fost înființate noi licee de specialitate, corespunzător cu cerințele de cadre din diferite județe ale țării. Zilele acestea se dă de exemplu pentru prima dată concurs de admitere la asemenea licee noi cum sînt liceele de construcții din Alba-Iulia, Tg. Jiu, Slatina și Suceava, liceele pentru industria lemnului din Curtea de Argeș și Suceava, liceul pentru construcții de mașini nr. 2 din București, liceele silvice din Brănești, jud. Ilfov și Gurghiu, jud. Mureș, liceul agricol din Tulcea și liceul economic din Simleul Silvaniei, jud. Sălaj.

De ieri îi urmărim la examene pe tinerii candidați.

AL. I. VLADIMIR

Expoziția elevilor foto-amatori

Galeriile de artă fotografică din str. Brezoianu găzduiesc de săptămîna trecută o expoziție de fotografii a elevilor din licee și școli profesionale, prima de acest gen organizată pînă acum la noi. Cele peste 200 de lucrări în alb-negru și cîteva color sînt selecționate dintr-un număr imens realizat de cei aproximativ 10 000 de participanți la concursul național al cercurilor foto din liceele de cultură generală liceele de specialitate și școlile profesionale organizat de Comitetul Central al U.T.C., Ministerul Învățămîntului, Consiliul Central al U.G.S.R. și Asociația artiștilor fotografi.

Ceea ce atrage din primul moment atenția vizitatorului nu este atît execuția tehnică, ci marea varietate tematică, sinceritatea momentului surprins pe peliculă. Pot fi reținute interesante aspecte din viața școlară, din munca pe marile șantiere, în fabrici și pe ogoare, interesante portrete și cîteva compoziții.

Cu prilejul vernisajului au fost anunțate și numeroasele premii decernate participanților. Premii speciale acordate de C.C. al U.T.C. și de U.G.S.R. au obținut cercul foto de la Liceul agricol din Iași și respectiv cercul foto de la Liceul nr. 4 din Constanța. Cupa Asociației artiștilor fotografi a fost atribuită cercului foto de la Liceul industrial de construcții Tg. Mureș. Au mai fost distribuite mențiuni colective și individuale.

Permanența unei generoase prezențe

(Urmare din pag. 4-a)

strucție culturală și de educație morală — specifică activității profesorului dă o notă aparte perspectivelor profesionale ale acestuia, subliniind permanența și totodată marea valoare a misiunii sale într-o epocă de profunde schimbări datorate progresului tehnic.

Mai întîi, însăși sarcina predării primelor cunoștințe culturale implică contactul direct, rațional și afectiv între educator și elev. Dacă ne putem imagina cursuri televizate, „controlori cibernetici" ai gradului de acumulare a cunoștințelor etc. (elemente dinr-un proces complex de tehnicizare a pregătirii elevilor, la ale cărui începuturi deja asistăm) mult mai greu putem concepe „automatizarea" predării primelor date ale instrucției școlare. Contactul direct, comunicarea directă, împărtășirea experienței constituie, în această etapă, factori esențiali.

Să presupunem, totuși, că și în acest domeniu progresele tehnicii vor determina schimbări spectaculare. Rămîne însă sarcina educării, a transmiterii valorilor etice, care nu se poate realiza decît prin prezența umană a profesorului, singurul în măsură să ia atitudinea potrivită în infinitatea cazurilor particulare concrete, singurul capabil să desfășoare o acțiune conștientă și dirijată asupra afectivității. Aici, **educatorul nu poate fi înlocuit printr-o mașină căci aceasta ar trebui să fie nu numai o mașină rațională ci, totodată, o mașină „morală" a cărei putere de selecție să treacă dincolo de opoziția „adevăr-fals", ajungînd în domeniul opozițiilor de tipul „bine-rău", ceea ce mi se pare cu totul imposibil".**

Subliniind, la rîndul său, că mașinile de învățat pot doar să transmită cunoștințe, în vreme ce rolul profesorului este acela de a forma oameni, prof. univ. dr. **H. H. STAHL**, președintele secției de sociologie a Academiei de științe sociale și politice, sublinia că acest proces complex nu poate fi realizat decît prin contactul uman direct, prin modelul pe care educatorul îl oferă elevilor săi, printr-o infinită gamă de nuanțe pe care acesta le exploatează în relațiile cu ei.

„Îmi amintesc, ne spunea prof. Stahl, că pe vremea cînd eram în clasa a IV-a unul din învățătorii mei a vrut să mă recompenseze pentru că am răspuns foarte bine la o lecție. Cum credeți că m-a recompensat? M-a invitat acasă la el și a rugat-o pe soția lui să-mi cînte ceva din Bach. Este inutil să vă spun ce ecou a avut în mine această ciudată recompensă. Vă puteți imagina cît de amplă a fost rezonanța ei. Îmi amintesc și de un profesor de istorie, spaima liceului — i se spunea Ostrogotul — care m-a surprins în clasa a VI-a citind un roman polițist în timpul orei. În loc să mă pedepsească, mi-a spus că citesc cărți proaste și mi-a oferit un tratat de filozofia artei, continuînd, după ce am terminat-o, să-mi ofere mereu alte și alte cărți.

Aceste atitudini implică fantezie, inventivitate, dispoziție afectivă, capacitatea de a emoționa, adică însușiri pe care nici o mașină nu le va putea realiza vreodată. Ca să nu mai vorbesc de menirea profesorului de a crea oameni de știință, de a sădi în tineri flacăra cercetării, de a-i învăța cum să muncească în domeniul științei.

De aceea, a presupune că mașinile se vor putea substitui vreodată profesorului mi se pare tot atît de absurd ca și a crede că vom putea înzestra roboții cu talent".

„Că roboții nu se vor putea substitui vreodată profesorului recunosc și matematicienii, cei mai înfocați susținători ai perspectivelor ciberneticii — ne spunea prof. **C. OTTESCU**, secretar general al Societății de matematică. Mașina nu ne va putea învăța niciodată cum să judecăm și cum să gîndim, pentru că ea nu va ști mai mult decît ceea ce am învățat-o noi să gîndească. În învățămîntul programat nu putem decît să alegem din patru formulări, să spunem, pe cea bună. Profesorul ne învață mai mult: cum anume să creăm formularea. Pentru că omul trebuie să selecționeze din propriile lui gînduri, nu din ceea ce i se dă de-a gata.

Mașina este incapabilă să rezolve situații noi, care nu au fost prevăzute în programul ei. Și este evident pentru oricine că o mașină nu va putea niciodată să realizeze în clasă atmosfera emoțională pe care o realizează profesorul. Ce s-ar întîmpla dacă am lăsa procesul atît de nuanțat al formării oamenilor în seama acestor instrumente automate, oarbe și rigide, care sînt mașinile? Și mă gîndesc nu numai la cît de plicticoasă ar deveni școala pentru elevi, ci mai ales la influența tragică pe care ar avea-o acest fapt asupra dezvoltării personalității lor. Mașina nu poate aduce în clasă sufletul viu pe care îl aduce profesorul, nu poate oferi elevilor modelul de personalitate umană pe care îl oferă acesta. Am învățat de la profesorul meu, Dumitru Mahu, să fiu ordonat. De la profesorul A. Hollinger, că esențialul din ceea ce gîndesc trebuie să fie viu, să aibă acoperire în realitatea concretă. De la profesorul O. Zager, că în unele momente trebuie să fac loc în gîndirea mea și paradoxului, fiindcă în el își află nu o dată izvorul imaginația, care poate să catapulteze rațiunea pe piscuri mai înalte. Cum ar putea ajunge vreodată o mașină să-i învețe pe tineri toate acestea?".

„Profesorul — opina la rîndul său specialistul în istoria științelor, lector univ. **D. TODERICIU** — este eficient atîta vreme cît îl tratează pe elev așa cum se apropie exploratorul de un ținut necunoscut, cu emoția de a găsi de fiecare dată un diamant mereu original, mereu nou, mereu altul. **Personalitatea profesorului radiază lumină în personalitatea elevului, modelîndu-i strălucirea fără să-i schimbe esența.** Funcția de profesor l-a obligat dintotdeauna pe educatorul adevărat să facă din problema personalității spirituale și morale a elevilor o problemă a sa, personală. Păstrez în memorie imaginea emoționantă a unui personaj de roman care a reușit să încheie o valoroasă carieră de profesor fără a se realiza pe sine, în aparență, dar realizînd cîteva generații de oameni adevărați. **Niciodată, poate, generațiile care astăzi muncesc pentru construirea în dimensiuni altădată de neînchipuit ale României moderne și nici generațiile care de un secol și jumătate încoace și-au adus contribuția la actul de sudură românească n-ar fi putut să realizeze ceea ce au realizat dacă nu ar fi avut sădite în personalitatea lor multitudinea de gînduri și sentimente filtrate din depozitul de cultură și civilizație al umanității pe care l-a dat efortul spre perenitate al profesorilor lor".**

★

La întrebarea pe care am lansat-o în fața interlocutorilor noștri și pe care am formulat-o în fruntea acestor rînduri, răspunsul a revenit de fiecare dată în diferite variante ca un leit-motiv. În timp, peste veacuri, cuceririle științei și tehnicii vor face desigur mai ușoare, mai frumoase, mai eficiente strădaniile pedagogice ale profesorului. Dar nimic, niciodată, nu va putea să înlocuiască generoasa și nobila sa prezență umană.

INFORMARE • DOCUMENTARE

Prof. HENRYK JABLONSKY, ministrul educației și învățământului superior din R. P. Polonă

„EXISTĂ LARGI PERSPECTIVE PENTRU O COLABORARE FRUCTUOASĂ ÎNTRE ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ȘI CEA POLONEZĂ"

Între 22—26 iunie a.c. ne-a vizitat țara prof. HENRYK JABLONSKY, ministrul educației și învățământului superior din R. P. Polonă. Oaspetele a avut întrevederi cu personalități din conducerea învățământului și activității științifice, a vizitat instituții de învățământ din Capitală, precum și monumente istorice din județul Argeș. La încheierea vizitei a fost semnată o înțelegere de colaborare între Ministerul Învățământului din Republica Socialistă România și Ministerul Educației și Învățământului Superior din Republica Populară Polonă.

La solicitarea redacției noastre, prof. Henryk Jablonski a făcut unele declarații în legătură cu vizita efectuată în România, cu preocupările actuale ale învățământului polonez și cu relațiile de colaborare între acesta și învățământul din țara noastră.

Pentru început oaspetele nostru, cu recunoscuta sa competență de istoric, s-a referit la relațiile de multiseculară tradiție între cultura poloneză și cultura din țările românești. Referindu-se apoi la faptul că a mai avut ocazia să ne viziteze țara în anul 1939, prof. Jablonsky a spus :

— „La un asemenea interval, de trei decenii, schimbările în peisajul românesc, în aspectul orașelor și localităților sînt de-a dreptul uimitoare. Aproape în totalitatea lor străzile din București și din Pitești au un aspect nou, modern. Impresionantele transformări din țara dv. mi-au apărut ca un rezultat al atitudinii creatoare a oamenilor, al încrederii și hotărîrii cu care aceștia urmează politica partidului comunist".

Răspunzînd la o întrebare privind caracteristicile actuale ale școlii poloneze, prof. Jablonsky a arătat :

— „Începînd din anul școlar 1967—1968, în țara noastră s-a realizat trecerea la învățămîntul general de 8 ani. Aceasta a permis lărgirea conținutului programelor și legarea lor mai strînsă de cerințele contemporaneității. Au fost introduse elemente moderne din domeniul științelor naturii, îndeosebi din domeniul fizicii și chimiei. Legătura școlii cu cerințele societății s-a întărit totodată prin lărgirea și adîncirea elementelor cu caracter tehnic în programa școlii generale de 8 ani, prin îmbogățirea temelor practice, a lucrărilor de laborator și pe teren la fizică, chimie, biologie și geografie. Atît în școala generală cît și în învățămîntul secundar s-au realizat schimbări profunde de concepție și în predarea disciplinelor umaniste, o parte importantă din timpul acordat studiului acestor discipline fiind rezervată pentru analiza evenimentelor actuale și a operelor literare contemporane.

În ceea ce privește metodica de studiu, s-a acordat un loc de frunte sistemului lucrărilor de laborator, grație cărora învățămîntul devine mai eficient și permite dezvoltarea activității creatoare și independentă a elevilor.

Modul de organizare a studiului și conținutul acestuia dă tuturor elevilor posibilitatea să-și dezvolte interesele și capacitățile, atît în cadrul cursurilor obligatorii, cît și în cadrul unor cursuri facultative asigurîndu-se prin aceasta deplina afirmare intelectuală a celor cu aptitudini deosebite pentru știință, tehnică și artă. În prezent școala de cultură generală din Polonia populară se preocupă să facă cunoscute elevilor principiile și modalitățile organizării muncii, ale activității individuale, să-i familiarizeze cu tehnica muncii intelectuale cu modul de utilizare a diverselor mijloace de informație pentru aprofundarea și lărgirea formației lor generale".

Prof. Henryk Jablonsky s-a referit apoi la problemele actuale ale activității educative desfășurate în școlile din R. P. Polonă. El a subliniat îndeosebi atenția acordată în învățămîntul liceal și în învățămîntul universitar întăririi continue a rolului educativ al colectivelor de elevi și de studenți, antrenării adolescenților și tinerilor la activitățile de autoconducere, și a menționat că li se creează largi posibilități pentru a participa plenar la viața socială.

Am solicitat interlocutorului nostru și unele informații despre pregătirea cadrelor didactice din R. P. Polonă pentru a răspunde sarcinilor multiple pe care le implică desfășurarea activității instructiv-educative în învățămîntul contemporan.

— „Pentru învățămîntul nostru — ne-a spus prof. Jablonsky — ca și pentru învățămîntul din România sau pentru întregul învățămînt mondial, problema permanentei perfecționări și adaptări la sarcinile profesionale ale profesorilor, ca și a tuturor profesioniștilor cu studii superioare, este de o importanță capitală. Iată de ce, alături de sistemul de calificare prin instituțiile de învățămînt superior, a apărut o rețea cu totul nouă, de cursuri post-universitare, care permite însușirea noilor cuceriri ale științei și tehnicii mondiale, îi familiarizează pe intelectuali cu mutațiile intervenite în profesiile lor, cu apariția unor noi specialități.

În legătură cu perspectivele colaborării între învățămîntul românesc și cel polonez, prof. Jablonsky ne-a declarat :

— „Vizita efectuată în țara dv., bogată în impresii și învățăminte, ne-a dovedit o dată în plus că există toate condițiile pentru întărirea colaborării între organele noastre de învățămînt, în domeniul științific și în domeniul didactic. De altfel, înțelegerea încheiată între Ministerul Învățămîntului din România și Ministerul Educației și Învățămîntului Superior din R.P. Polonă pe care am semnat-o împreună cu tovarășul ministru Mircea Malița constituie o bază solidă pentru realizarea unei asemenea colaborări.

Președintele Indiei, V. V. Giri înmînînd ambasadorului român la New Delhi premiile acordate elevilor români

Afirmări de prestigiu ale învățămîntului artistic

Iugoslavia, India, Republica Arabă Unită, Chile, Belgia, Bulgaria — iată principalele etape ale drumului parcurs de creația plastică a elevilor români în anul școlar încheiat recent. Itinerarul este impresionant însă nu atît prin coordonatele sale geografice, ci mai ales prin performanțele artistice obținute, prin unanimele aprecieri pozitive pe care și le-a cîștigat din nou, cu acest prilej, concepția și practica educației estetice din țara noastră.

„Viziunea și cultura artistică contemporană sînt strîns legate de perceperea într-o concepție modernă a spațiului și realității. Pe planul acestei perceperi desenele școlarilor români se exprimă cu un impresionant dinamism, îmbinînd forță vitală și reverie". Această apreciere a unui recunoscut specialist în pedagogia estetică — Bogomil Karlavaris, profesor la Institutul de arte plastice din Belgrad, președintele juriului Expoziției internaționale de pictură și desen a școlarilor organizată în toamna trecută la Novisad — este în nota observațiilor făcute anterior de unele remarcabile personalități internaționale, ca de pildă prof. Luigi Volpicelli, cu privire la orientarea formației estetice a tinerelor generații din școlile României. Vizitatorii expoziției de la Novisad au apreciat certele calități artistice ale unor lucrări ca „Surorile", expusă de eleva de 12 ani Georgeta Vasilescu din București dar specialiștii au sesizat în egală măsură aptitudinile pedagogice ale profesoarei Paulina Petrescu, exprimate nu numai în dezvoltarea talentului micii artiste premiate, ci și în realizările altor elevi prezenți cu lucrări în expoziție. Aceeași remarcă despre competența profesorilor Nelu Mărgescu — Argeș, V. Chimschi — Ilfov, Ion Șușală — București, ai căror elevi și-au afirmat talentul.

Un evident succes au înregistrat lucrările plastice ale elevilor din România și la concursul internațional „Shankar International", organizată la New Delhi cu cîteva luni în urmă. Premiile acordate elevilor români Marian Anghel, Anca Hariton și Gheorghe Tuică au fost înmînate ambasadorului român la New Delhi de însuși președintele Indiei, V.V. Giri.

Și mai recent, în martie, 25 de lucrări de grafică și plastică ale elevilor români au fost distinse cu premii la Cairo, la Expoziția internațională de desene ale copiilor, pentru caracterul deosebit de izbutit al exprimării realităților din țara noastră. Prezentate elevilor și profesorilor din Alexandria, în holul de onoare al colegiului St. Marc din localitate aceste lucrări au fost apreciate într-un articol din ziarul „Journal d'Egypte" ca fiind deosebit de sugestive. „În fața fiecăruia dintre acești mici artiști, se spune în articol, nu a fost așezat modelul tradițional — vasul, ulciorul sau scaunul — ci ei au fost lăsați liberi să-și aleagă subiectul. Astfel copiii și-au putut demonstra calitățile lor reale de observație, de imaginație, de gust artistic și de îndrăzneală. Vom remarca, în general, încîntătoarea prospețime a expresiei. La vîrsta celor care expun ești figurativ, dar candoarea mijloacelor de expresie ajunge uneori la aspecte pentru care și-ar da adeziunea și arta cea mai modernă a adulților".

În prezent, lucrări ale elevilor români călătoresc spre Santiago de Chile și Bruxelles, pentru a participa la alte două mari expoziții internaționale de desen și pictură ale copiilor, sau sînt pregătite, la Sofia, pentru a fi prezentate într-un impresionant album internațional de pictură și poezie a școlarilor.

Prof. EUGEN SENDRUC

Tehnologia pedagogică va triumfa numai prin refuzul imitației și risc creator

Sub acest titlu, HENRI DIEUZAIDE, a publicat recent în periodicul „Le Monde diplomatique" un amplu articol referitor la cîteva dintre problemele actuale ale modernizării procesului de pregătire a tineretului. Publicăm în coloanele de față extrase din acest articol.

Pînă nu de mult, se putea spune despre noile tehnici pedagogice ceea ce Chesterton spunea despre virtute : „nu că ar fi fost încercată și s-a găsit că e dificilă, dar s-a găsit că e dificilă și de aceea n-a mai fost încercată".

Dar învățămîntul își mai poate permite luxul de a aștepta ? Costul său nu încetează să crească, absorbind 20—30% din resursele publice și aceasta pentru rezultate judecate pretutindeni insuficiente. Lumea învățămîntului nu și-a însușit încă conceptul de productivitate, iar rezultatele favorabile dobîndite pe alocuri nu sînt încă puse în lumină.

Se împlinesc totuși 30 de ani de cînd mijloacele audio-vizuale oferau meșteșugarului-pedagog posibilitatea de a-și multiplica instrumentele. De 30 de ani se tinde spre folosirea unui material curent (proiectoare, magnetofoane) pentru a spori randamentul individual al predării. Aceasta este însă o măsură tradițională, fără raport cu vreo mutație a învățămîntului. Ea nu modifică fundamental nici natura relației între profesor și elevii săi, nici organizarea instituțiilor școlare, nici structura lor, nici chiar programele sau conținutul învățămîntului. Și, întrucît această trasformare calitativă nu poate fi decît individuală, ea este foarte lentă : de fiecare dată este necesar să fie convertit fiecare profesor în parte și să i se pună la dispoziție un material specializat, pentru folosirea căruia să fie format. Este deci vorba încă, în aceste condiții, de o tehnologie artizanală.

Astăzi, multă lume manifestă tendința de a critica această cale. Inovația individualizată costă mult. Ținînd seama de investițiile necesare pentru a furniza fiecărui profesor instrumente noi, a căror folosire nici nu este necesarmente asigurată, randamentul economic și pedagogic apare relativ puțin important pentru perioada imediată.

Există totuși cazuri în care noile tehnici sînt productive, ca de exemplu în formarea profesorilor, îndeosebi pentru perfecționarea relațiilor cu elevii. Asemenea tehnici încep să se practice și în anumite instituții de învățămînt din Africa, după ce au fost puse în aplicare în Anglia, în R.F.G. și în Statele Unite. Deosebit de utile sînt posibilitățile pe care le oferă circuitele închise de televiziune pentru studiul critic al comportamentului profesorilor de către ei înșiși, de către colegii lor etc.

Noile tehnici permit de asemenea să se generalizeze reciclarea la distanță a profesorilor în funcțiune ; inevitabila diminuare a numărului profesorilor aflați în funcțiune, ca și degradarea profesională a unora din cei ce lucrează în zonele îndepărtate pot fi reduse datorită unor noi combinații între radio, învățămîntul prin corespondență și învățămîntul programat. Fiecare institut cu caracter pedagogic va trebui să se constituie în viitor ca centru de formare permanentă și să mențină un contact practic cotidian cu foștii săi studenți. Educația permanentă fiind conceptul organizator al învățămîntului de mîine, nu este firesc oare ca personalul didactic să experimenteze asupra lui însuși primele ei modele ?

Prea adesea totuși cîmpul de aplicare a mijloacelor noi seamănă cu un teren pe care sînt împrăștiate piese detașate, ce urmează a fi montate abia de acum încolo.

Cheia unei dezvoltări sistematice a educației pare să rezide într-o abordare mai îndrăzneață, care să utilizeze tehnologia nu la nivelul individual al fiecărui profesor, ci pentru a spori randamentul global al sistemului educațional printr-o mai bună folosire a resurselor disponibile și o reducere a pierderilor existente.

Acest efort de reorganizare în ansamblu a sistemului trebuie să urmărească o mai bună aplicare a potențialului uman disponibil. Dacă se analizează actul educativ, descompunîndu-se diversele sale momente (diagnostice, prezentarea informațiilor, exerciții de fixare, activități de control, lucrări individuale etc.) devine posibil să se precizeze unde trebuie plasate contribuțiile utilajului tehnologic (mașini, programare) și ce trebuie să rămînă pe seama profesorului. Diverse experiențe realizate în învățămîntul secundar demonstrează de pe acum că este posibil să se încredințeze mașinii funcțiile de prezentare și repetare, eventual chiar și funcțiile de exersare și de control, care pot fi standardizate, în timp ce profesorului îi revin responsabilitățile de neînlocuit ale relației personale : diagnostic, adaptare la elev, motivare, interpretarea rezultatelor, orientare.

O pedagogie mai suplă

Tehnologia educativă permite realizarea unei pedagogii mai suple, apariția unor noi structuri a instituțiilor școlare, înlăturarea pereților despărțitori dintre discipline, modulații variabile ale grupelor de elevi etc. Prin utilizarea mașinilor se poate transforma în sistem practica echipelor de profesori („team teaching"), ca și folosirea celor mai calificați dintre ei pentru rezolvarea sarcinilor cu cel mai mare grad de complexitate. Aceste formule, normale în practica medicală sau în cercetarea științifică, n-au intrat încă în moravurile pedagogiei, cu toate că învățămîntul reciproc și munca în grup ar putea constitui antidoturi apte să contracareze pasivitatea și singurătatea pe care mecanizarea individualizată ar fi eventual susceptibilă a le introduce.

Pînă acum, practica mijloacelor audio-vizuale a condus numai la întrebarea : „ce poate face mașina, ce n-ar putea să facă profesorul ?", în timp ce rațional ar fi să ne întrebăm „ce trebuie să facă profesorul, întrucît mașinile n-o pot face ?" (înțelegînd prin termenul „mașini", mașinile de comunicare — circuit închis, laboratoare de învățat, stații de interogare colectivă).

Adevărul este că numai apelul la tehnologia educativă poate permite atingerea progresivă și fără tensiune excesivă a celor două obiective contradictorii ale învățămîntului : individualizarea și democratizarea. Individualizarea — grație materialelor de învățămînt programat, procedeelor de autoinstruire, laboratoarelor de învățat, care dau individului posibilitatea să practice de sine stătător studii progresive în ritmul său propriu, să se antreneze în rezolvarea de probleme, să-și multiplice experiența prin simularea condițiilor reale. Democratizarea — prin distribuirea universală, permanentă a informației pedagogice, radioul și televiziunea școlară menținînd o calitate egală de energie pedagogică în sistemul educațional, punînd la dispoziția tuturor profesorilor aceeași informație didactică, disponibilă în același moment.

Obiectiile

Obiecția costului ridicat al funcționării unui sistem de învățămînt bazat pe aceste principii cade de la sine. În Coasta de Fildeș, sumele prevăzute pentru amortizarea și funcționarea unei rețele de redistribuire a informației pedagogice de tipul televiziunii, puse la dispoziția tuturor instituțiilor de învățămînt ale țării, reprezintă o creștere a bugetului de învățămînt de ordinul 7 pînă la 8 la sută. Această creștere va antrena însă o creștere a randamentului școlar despre care se poate spera că se va situa rapid la 40 sau 50 la sută, prin eliminarea abandonării cursurilor și prin înlăturarea repetenției.

Dar, oricît și-ar propune să valorifice și să umanizeze funcțiile instructive formulele de acest gen întîlnesc reticențele mereu reînnoite ale profesorilor, determinate mai ales de teama că nu vor putea face față unor situații noi, prea complexe. De aceea, pretutindeni inovația trece prin necesara conversiune a oamenilor, atît la nivelul deciziilor, cît și la nivelul execuției. O tehnologie a educației nu se poate realiza fără tehnologi.

De pe acum ar trebui să se acorde asistență institutelor de formare a profesorilor sau institutelor de tehnologie din cadrul universităților care se reorganizează după principii științifice, institutelor de învățămînt superior bazate pe comunicarea vizuală și pe autoinstruire (cum sînt „Open University" în Anglia, „Telepolytechnika" în Polonia, „Telekolleg" în R.F.G. etc), ca și centrelor de producere a materialului didactic, și în special a materialului de învățămînt programat. De menționat că unele institute de formare a profesorilor se lărgesc, pregătind și personalul necesar funcțiilor cerute de noua tehnologie pedagogică, atît la nivelul organizării cît și la nivelul funcționării.

Efortul esențial trebuie făcut însă pentru a ajuta lumea învățămîntului să părăsească modelele vechi și sistemele perimate. La începuturile ei, televiziunea școlară arăta numai chipul unui profesor în timp ce vorbea, uitînd că o imagine despre instruire nu este instruire. Astăzi, televiziunea propune pretutindeni modele vizuale, exerciții, lucrări de control, îmbinate permanent cu activități școlare al căror motor și osatură sînt. Ele nu se substituie profesorului, ci îi susțin și îi întăresc acțiunea. Mult timp s-a crezut că avionul nu va putea fi făcut să zboare decît dacă i se va asigura asemănarea cu o pasăre. Istoria progresului tehnologic ne arată că acest progres nu poate triumfa decît prin refuzul imitației și prin risc creator.

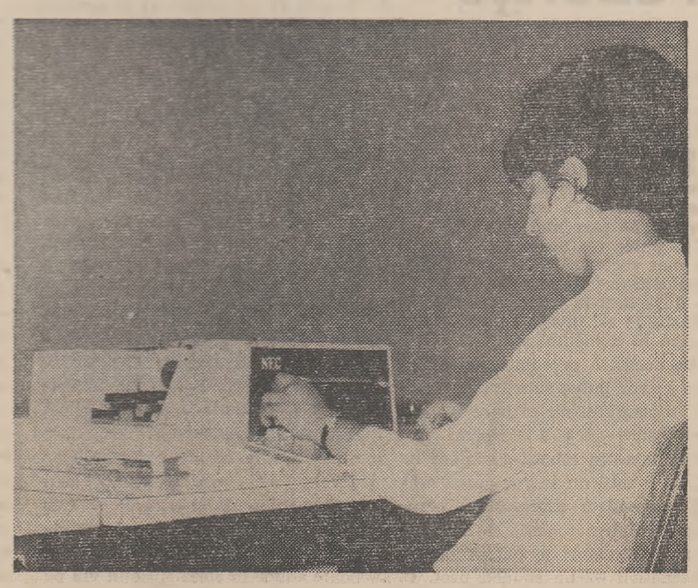

Calculatoare electronice transistorizate de tipul celui din fotografia de mai sus își găsesc aplicații tot mai largi și în învățămînt

De la Ministerul Învățămîntului

Prin Ordinul Ministerului Învățămîntului Nr. 2440 din 25 VI 1970 s-a acordat gradul I în învățămînt unui număr de 771 cadre didactice (55 educatoare ; 277 învățători ; 439 profesori).

Numele celor care au obținut gradul I în învățămînt vor fi publicate în Buletinul Ministerului Învățămîntului, iar adeverințele de acordare a gradului I vor fi trimise prin inspectoratele școlare județene tuturor cadrelor didactice care au obținut gradul I în acest an școlar.

În luna aprilie 1970 a avut loc sesiunea de lichidare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

Cadrele didactice care nu s-au putut prezenta la această sesiune, fiind în una din situațiile următoare : internări în spital în perioada examenului, concedii medicale de convalescență, concedii de maternitate prenatale și postnatale, îmbolnăviri subite în timpul examenului constatate de o comisie medicală de la spitalul unde a fost internat, cursanți cu frecvență în școlile de partid, reținuți pentru cercetări de organele de justiție, decese în familie (soți, copii, părinți sau bunici în întreținere), se vor putea prezenta numai în prima sesiune de definitivare ce va avea loc în luna august 1970. Aprobările pentru prezentarea la această sesiune se vor da de către inspectoratul general județean, după studierea actelor prezentate de către candidați.

Liceul „George Călinescu"

Duminică, 21 iunie a.c., Liceului nr. 27 din Capitală i s-a atribuit numele lui George Călinescu. La festivitatea organizată cu acest prilej au participat reprezentanți ai organelor de partid și de stat, ai inspectoratului școlar municipal, cercetători din domeniul istoriei literare. A luat parte, de asemenea, soția scriitorului.

Despre semnificația acestui eveniment a vorbit prof. Ana Cosmiță, directoarea liceului. De asemenea, a fost evocată personalitatea lui George Călinescu.

Tematica orientativă pentru lucrările metodico-științifice

Revista „Colocvii" va publica, în numerele sale din iulie și august a.c., tematica orientativă, pe specialități, pentru lucrările metodico-științifice în vederea examenelor de gradul I

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE MECANICĂ

1. Șef de lucrări la Catedra de Geometrie descriptivă și desen, disciplinele Geometrie descriptivă și desen tehnic ; Desen tehnic, poziția 4 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA ELECTROTEHNICĂ

2. Șef de lucrări la Catedra de Calculatoare electronică și automatică, disciplinele : Electronică industrială ; Electronică și automatică ; Elemente de electronică și automatică ; Radiocomunicații, poziția 12 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

3. Lector la Catedra de Mecanică teoretică, disciplina : Mecanică teoretică, poziția 7 din statul de funcțiuni.

4. Șef de lucrări la Catedra de Hidrotehnică, disciplinele : Agrotehnică, horticultură ; Culturi irigate, poziția 13 din statul de funcțiuni.

5. Șef de lucrări la Catedra de Hidrotehnică, disciplinele : Hidrologie și meteorologie ; Hidrologie ; Organizarea teritoriului, poziția 12 din statul de funcțiuni.

6. Șef de lucrări la Catedra de Hidrotehnică, disciplinele : Economie ; Organizare ; Planificare, legislație și evidență contabilă ; poziția 11 din statul de funcțiuni.

7. Șef de lucrări la Catedra de Drumuri și fundații, disciplinele : Tehnologia lucrărilor și mașini de construcții, Electrotehnica și mașini de construcții ; Mașini de construcții și tehnologia lucrărilor, poziția 5 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind statutul personalului didactic din R.S.R. publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere care se calculează de la data publicării în Buletinul Oficial.

ANUNȚ

„Absolvenții Școlii normale Cîmpulung-Muscel, promoția 1930, sînt rugați să-și trimită adresele și adeziunea de participare pentru reîntîlnirea din 20 iulie 1970 colegului Tudorache Radu orașul Costești, județul Argeș".

ANUNȚ

Absolvenții promoției 1950 a Liceului pedagogic din Cîmpulung Muscel sînt invitați la sărbătorirea a 20 de ani de la absolvire. Festivitățile se vor desfășura în localul școlii, în zilele de 4 și 5 iulie a.c.

Comitetul de organizare roagă colegii să se adreseze pentru detalii prof. Petre Căciulă, de la Școala generală nr. 3 Cîmpulung-Muscel.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă.

Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

40.132